Intervju: Pedi Eždaun, visoki predstavnik za BiH: “Zbog opstrukcija ću kazniti SDS”

*Ako pregovori o reformi policije ne uspiju, bit će posljedica * Upozorenje Bukejloviću, Cenić i Matijaševiću * Ove sedmice ime direktora DGS-a*

Visoki predstavnik Pedi Eždaun zabrinut je da bi Bosna i Hercegovina mogla propustiti veliki datum te zbog toga još jednom doživjeti odgodu pregovora s Evropskom unijom o Ugovoru o stabilizaciji i pridruživanju.

Eždaun je razgovor za “Dnevni avaz” iskoristio kako bi upozorio Republiku Srpsku i posebno Srpsku demokratsku stranku da vrijeme istječe i kako je nužno da ta partija i niz političara manjeg bh. entiteta promijene konačno svoj stav i počnu konstruktivnije nastupati u razgovorima o reformi policije.

– Pregovori u institucijama sistema o reformi policije jesu dali mali napredak. Ali, on je veoma mali i ne odnosi se na ključna pitanja. Kada bismo imali eone (milione godina, op. aut.) na raspolaganju, dogovor bi mogao biti postignut. No, nemamo ih i vremena je sve manje.

Priznanje Terziću

Moram odati priznanje premijeru Terziću za način na koji vodi pregovora, ali, nažalost, progres je vrlo mali. Predstavnici RS u posljednjih 11 mjeseci nisu popustili ni milimetra kada je u pitanju dostizanje standarda definiranih u tri evropska principa.
To im je nebrojeno puta rečeno. Oni se sada pretvaraju da njihov prijedlog zadovoljava te standarde, ali to nije istina – kaže Eždaun.

Dnevni Avaz: Očekujete li suštinski progres od sastanka u srijedu?

Paddy Ashdown: Ako ga ne bude, onda ćemo propustiti rok, 10. godišnjicu Dejtona, za početak pregovora s EU. Čak i ako napretka bude, nisam siguran da postavljeni rok možemo ispoštovati.

Stoga predstavnici RS moraju promijeniti svoj stav. Ako ne ponude drugačiji model od aktuelnog, onda nećemo uspjeti. Pregovori će propasti, a RS će biti mala enklava na cijelom Balkanu koja se opire evropskom putu.

U tom slučaju jasno i nedvosmisleno okrivit ću za to SDS! Troje predstavnika u pregovorima, premijer Pero Bukejlović, ministrica finansija Svjetlana Cenić i ministar policije Darko Matijašević, iako nisu članovi SDS-a, predstavljaju tu stranku, ona ih je nominirala, izabrala i podržava.

Ako oni vrlo brzo ne iznesu prijedlog koji je u skladu s evropskim principima, samo BiH neće biti tamo gdje je cijeli Balkan – na putu ka EU. RS će u tom slučaju biti okvalificirana kao krivac za to, a međunarodna zajednica će tu činjenicu morati razmotriti vrlo ozbiljno. SDS će se time dokazati još jednom kao stranka prošlosti i opstrukcije. Ovime ja oglašavam zvono za uzbunu!

Dnevni avaz: Kako namjeravate reagirati?

Paddy Ashdown: Ja ne mogu, iako mnogi od mene to očekuju, nametnuti ovu reformu. Evropska komisija jasno je rekla da reformu policije mora provesti vlast BiH. Ako ne uspije u tome, jasno je ko je kriv za to i jasno je da će biti posljedica.

Dnevni avaz: Kakvih posljedica? Zabranit ćete SDS? Ukinuti RS?

Paddy Ashdown: Ništa ne isključujem, niti išta najavljujem dok ne dođe vrijeme za to. Nema više vremena za igrice. Vrijeme je

da se odluči hoće li se provesti ova reforma ili neće.

Partijska politika

Dnevni avaz: Predsjednik RS i SDS-a Dragan Čavić zagovara drugačiji pristup u odnosu na svoju stranku…

Paddy Ashdown: Ne želim se upuštati u unutarstranačke rasprave. Njih ima i u SDS-u, ali i u SDA i HDZ-u. Znam da neki u SDA žele reformu policije iskoristiti za vlastite unutarstranačke nepodopštine…

Dnevni avaz: Mislite na pokušaje da se to iskoristi za smjenu premijera Terzića?

Paddy Ashdown: Ne želim ulaziti u to. Želim istaći da smo u trenutku koji je od najvećeg nacionalnog interesa za BiH. Oni koji u SDA, ili možda HDZ-u, koriste ovu reformu za vlastito bojno polje na kojem žele odstrijeliti nekoga ili nešto, moraju znati da time ne pomažu zemlji i narodima kojima služe. Naprotiv.

Dnevni avaz: Hoće li biti sastanka partijskih lidera 5. septembra?

Paddy Ashdown: Neće. Nadali smo se da će taj datum biti rok do kojeg je neki napredak postignut, ali to se nije desilo. Još jedan propušteni rok.

Ružna poruka

Dnevni avaz: I dalje smo svjedoci vakuuma u vodstvu Državne granične službe. SIPA ima imenovanog samo direktora. Hoćete li morati intervenirati da se to promijeni?

Paddy Ashdown: DGS je bez rukovodstva od 17. jula. To nije dobro. Usred smo rata protiv terorizma, BiH želi liberalniji vizni režim… Ako tome dodamo incident u Čajniču, koji nije etnički motiviran i sada svi to znaju, onda stanje u DGS-u nije dobro i ne može se tolerirati da ono potraje.

Vijeće ministara sastaje se tokom ove sedmice i očekujem da se tada na dnevnom redu nađe ovo pitanje. Ako oni ne uspiju riješiti ovo pitanje, onda ću morati reagirati.

Dnevni avaz: Kada?

Paddy Ashdown: Rekao sam da će se to pitanje naći na dnevnom redu ove sedmice. Nadam se da će dogovor biti postignut. Ako ga ne bude, morat ću intervenirati. A to bi bio veoma loš signal svijetu. Očekujem da političari ove zemlje urade svoj dio posla.
Budem li ja morao intervenirati, za to ću smatrati odgovorim i one političare koji su se sasvim nepotrebno i za svoje uske interese petljali u stvari koje ih se ne tiču…

Dnevni avaz: Sulejman Tihić?

Paddy Ashdown: Neću govoriti o imenima. No, neki su se političari sasvim nepotrebno i neumjesno petljali u stvari koje ne trpe političku intervenciju, već su jasno definirane zakonom.

Izbor novog visokog predstavnika

Paddy Ashdown: U ovom trenutku zvanično su nominirane najmanje tri osobe za poziciju visokog predstavnika. Ko će biti izabran, ne znam. To je stvar međunarodne zajednice. Moj posao bit će da nasljedniku ostavim posao u najboljem mogućem stanju.

Namjeravam se s ove dužnosti povući krajem ove ili početkom naredne godine.
Već početkom oktobra slijedi sastanak Vijeća za implementaciju mira na kojem bi se moglo raspravljati o mom nasljedniku. Moguće je da se tada, ili makar u narednih šest sedmica, odrediti ko će me zamijeniti na ovoj dužnosti.